

ERÄMAARALLY 2017

Järjestyksessään 12. Erämaarally kisattiin lauantaina 1.4.2017 hieman tuulisessa, mutta muuten hyvässä säässä. Kisa-aika alkoi liukuvasti aamuyöllä klo 3-4 ja kesti 12h aloitushetkestä eteenpäin. Kisaan osallistui 22 kisaajaa 8 joukkueessa, joten kilpailualueen, Parikkalan-Rautjärven, 10 lohkoa saatiin täytettyä 8. Erämaarally järjestettiin nyt toista kertaa historiansa aikana EKLY:n tapahtumana.

Lohkoarvonnalla mukaiset lohkot jakautuivat joukkueille seuraavasti:

Lohko A (Parikkala Uukuniemi): Ei joukkuetta

Lohko B (Parikkala Saari; Pitkäpohja-Pien Rautjärvi-Tetrisuo): Harry Nyström, Jarkko Rutila, Helena Lamberg

Lohko C (Parikkala Rasvaniemi-Kesusmaa-Kirjavalansalo): Juha-Matti Valonen, Arttu Valonen, Perttu Valonen, Ari Parviainen

Lohko D (Parikkala Rautalahti-Särkisalmi-Oronmylly): Jari Kiljunen, Raino Kinnunen

Lohko E (Parikkala Keskusta-Siikalahti-Lahdenpohja-Tyrjä): Janne Aalto, Hanna Aalto, Miika Soikkeli

Lohko F (Parikkala Vaaranperä-Melkonieniemi-Peruspohja): Jarmo Pirhonen, Ilpo Hjerpe

Lohko G (Rautjärvi Pitkäjärvi-Simpele-Punasvaara - Parikkala Koitsanlahti): Kai Hilditch, Jani Varis

Lohko H (Rautjärvi Torsa - Ruokolahti Sarajärvi): Jari Kontikorpi, Timo Patosuo, Pertti Hotta

Lohko I (Rautjärvi Kekäläniemi-Nurmijärvi - Ruokolahti Pohja-Lankila): Ei joukkuetta

Lohko J (Rautjärvi Purnujärvi-Miettilä-Lamminkylä): Markku Nurminen, Pasi Parkkinen, Leena Vekka

12 tunnissa havaittiin yhteensä 75 lintulajia ja 7 nisäkäslajia. Yhteislajimäärä nousi jonkin verran keskimääräistä 67 lajia korkeammalle ja oli samaa tasoa edellisvuoden kanssa, muttei yllä ennätysvuosien tasolle, jolloin kevät on ollut varhaisempi (esim. 95 lajia v. 2014). Kisalle uudeksi lajiksi havaittiin **näätä**, joten kisahistorian aikana on nyt havaittu yhteensä 111 lintu- ja 14 nisäkäslajia.

Seuraavista lajeista kirjattiin kisahistoriansa ennätyslukumäärät: **harmaapäätikka, valkoselkätikka ja sarvipöllö**.

Kisan tunnuslajia **valkoselkätikkaa** tavattiin ilahduttavasti eniten kautta aikain: 20 yksilöä! Osa oli uusia reviierejä, osa vanhoja tuttuja, ja löytyipä Parikkalan Saarelta yksi uusi pesäkolokin! Lisäksi toista harvalukuista tikkaa, **harmaapäätikkaa**, tavattiin niin ikään ennätyksellisesti 34 yksilöä. **Palokärki** ei aivan yltänyt edellisvuoden ennätyslukemiin (88 yks.), mutta havaintoja kertyi silti historian toiseksi eniten: 50 yksilöä. **Pikkutikkoja** havaittiin puolen tusinan hiljaisen vuoden jälkeen hieman enemmän: 6 yksilöä. Myös **käpytikoilla** oli pientä nousua kahden edellisvuoden kuopasta: 205 yksilöä.

Pöllöistä **varpuspöllöjä** havaittiin 14 yksilöä (hieman keskitasoa paremmin), upeaa **lapinpöllöä** jopa 2 yksilöä (1 samalla paikalla kuin ed. vuonna), **lehtopöllöjä** 1 yksilö (vasta kisahistorian 6. yksilö) **hempipöllöjä** 7 (sama kuin ed. vuonna), **viirupöllöjä** 4 (keskitasoa) ja **sarvipöllöjä** ennätykselliset 4 yksilöä ja poikkeuksellisesti myös 1 **hiiripöllö** (vasta kisahistorian 4. yksilö).

Käpylinnut tuntuivat olevan pienessä nousussa kahden ennätysvuoden jälkeen, mutta määrät ovat edelleen pieniä: **pikkukäpylintuja** havaittiin 29, **isokäpylintuja** 3 ja lajilleen määrittämättömiä **pikku-/isokäpylintuja** 11.

Kanalinnuista **teeren** soidin osui hyvin kohdalle, mutta oli kauniin aamun vuoksi nopeasti ohi. Lintuja löytyi lopulta yhteensä 172 yksilöä, joka on noin puolet huippuvuosien lukemista. **Pyitä** havaittiin keskiarvon mukaisesti: 26 yksilöä, mutta sen sijaan **metso** olivat lähes täysin kateissa: niitä havaittiin vain 1 yksilön verran.

Päiväpetolinnuista **kanahaukkoja** nähtiin 8 yksilöä (keskitasoa), **varpushaukkoja** 5 yksilöä (keskitasoa) ja **hiirihaukkoja** 51 yksilöä, mikä on kahden edelliskisan kanssa samaa tasoa. Sen sijaan **merikotkan** muutto ei ajoittunut kisan ajalle, kun niitä havaittiin poikkeuksellisesti vain 1, kun taas esimerkiksi kisassa harvinaista **maakotkaa** tavattiin 2 yksilöä. Lisäksi kevään ensitunnustelijoina nähtiin 5 **tuulihaukkaa** ja poikkeuksellisesti jopa 3 **sinisuohaukkaa**.

Metsätiaisista **hömötiaisia** havaittiin 127, mikä on selvästi edellisvuotta vähemmän ja yleisesti ottaen keskitasoa, joskin trendi on laskeva. **Töyhtötiainen** teki kisahistorian toiseksi heikoimman tuloksen 33 yksilöllä. Sen sijaan **pyrstötiainen** oli runsaahko; yksilöitä laskettiin 38, mikä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. **Puukiipijän** lukumäärien muutokset ovat jotakuinkin yhtenevät pyrstötiaisen kanssa, joten sekin teki pienen notkahduksen edellisvuodesta 91 yksilöllä. **Kuusitiaisia** havaittiin hieman normaalia enemmän (12 yksilöä), mutta vuosittaiset erot ovat tällaisissa lukemissa aina pieniä. **Hippiäisiä** havaittiin 113 yksilöä, mikä on kolmanneksi paras lukema, mutta on silti laskenut viimeiset 2 vuotta tasaisesti. Yksilöt ovat kuitenkin pitkälti kevätmuuttajia, ja muutto lienee kisan aikana osin kesken, joten lukemista on hankala vetää johtopäätöksiä todellisesta runsaudesta.

Ja vaikka kisa painottuikin metsiin, niin **varpusen** ahdinko on herättänyt useampana vuonna huolta niin paljon, että siitä päätettiin tehdä ensimmäistä kertaa pistelaji, jotta lukumäärät tulisi laskettua. Viime vuoden 2 yksilöstä tapahtui selvää nousua, kun yksilöitä havaittiin 42, mutta vain 3 loholla kahdeksasta. Toisaalta myös alue on eri kuin edellisenä vuonna, joten ensi vuonna tiedetään, mikä on tilanne Ruokolahden-Rautjärven lohkoilla. Sen sijaan **pikkuvarpusia** oli jälleen kerran joka loholla. Kisan alkuaikoina varpusen löysi lähes jokainen joukkue useiden yksilöiden voimin, joten ero nykytilanteeseen on valitettavan selvä.

Nisäkkäistä mainittakoon kisalle uusi laji **näätä**, joka havaittiin yöllä tikkaläskin liepeiltä. Yksi sykähdyttävimmistä havainnoista oli kuitenkin 2 **ilvestä**, jotka mourusivat erään joukkueen pöllökuuntelussa tien molemmin puolin. Lumijälkiä havaittiin runsaasti etenkin jäniksistä, mutta mm. hirvien jäljet tuntuivat olevan kateissa. Lumijäljet eivät kuitenkaan ole tässä kisassa pinnakelpoisia, joten niitä ei ole laskettu.

Itse kisan osalta rikottiin piste-ennätys vain voittajan osalta: **Juha-Matti, Arttu & Perttu Valonen sekä Ari Parviainen** päätyivät joukkueena ylivoimaiseen **voittoon** 560 pisteellä (edellisvuonna 550 pistettä). **Hopealle** sijoittuivat **Harry Nyström, Jarkko Rutila & Helena Lamberg** 440 pisteellä, mutta **pronssia** 411 pisteellä ottaneet **Jari Kontiokorpi, Timo Patosuo & Pertti Hotta** eivät jääneet kauaksi.

Neljännestä sijasta taitettiin tosissaan peistä, mutta lopulta sen veivät 347 pisteellä **Janne & Hanna Aalto** vain yhden pisteen erolla **viidenneksi** jääneelle joukkueelle **Jari Kiljunen & Raino Kinnunen**, jotka saivat 346 pistettä. **Kuudenneksi** jäänyt joukkue ei sekään ollut kaukana 343 pisteellä: **Jani Varis & Kai Hilditch**. Pitkästä aikaa kisaan palanneet **Jarmo Pirhonen & Ilpo Hjerpe** tulivat **seitsemänneksi** 262 pisteellä, ja kisaan ensi kertaa osallistuneet **Markku Nurminen, Pasi Parkkinen & Leena Vekka** tulivat **kahdeksanneksi** 199 pisteellä, vaikka heidän listallaan oli monia kisan parhaimpia havaintoja, kuten lehtopöllö (ässä) ja lapinpöllö, 2 pohjantikkaa sekä 4 kangaskiurua (ässä).

Palkinnoiksi kisaajille löytyi tänä vuonna mm. luontokirjallisuutta ja palkintoja riitti kaikille purun loppuun asti jääneille, ei vain voittajille.

Tänä vuonna kisassa liikuttiin autoilun ja kävelyn lisäksi jälleen runsaasti myös polkupyörällä, millä todettiin olevan suuri merkitys tuloksiin, etenkin kun joukkue saa hajaantua kahteen osaan ja yhdenkin henkilön varma havainto kelpaa pinnaksi. Suurimmat pyöräilykilometrit syntyivät kisan nuorimmille

kisaajille, Arttu & Perttu Valoselle (45 km), mutta ei muidenkaan suoritus heikko ole: Jarkko Rutila (30 km) sekä Janne & Hanna Aalto (30 km).

Pistekeskisarvo kautta aikain on 381 pistettä (nousi viime vuodesta n. 20:llä), joten tämän vuoden pistesaldot olivat siihen nähden keskiarvon mukaisia. Vaikka erot lohkojen/joukkueiden välillä ovatkin suuria, tulee muistaa, etteivät lohkotkaan ole keskenään tasaväkisiä. On hyvä myös muistaa, ettei runsas lajimäärä tarkoita tässä kisassa voittoa, vaan metsälajien eli pistelajien lukumäärä ratkaisee voittajan, joten retkeilyn painotus tulee tehdä oikein.

Ensi vuonna kisa järjestetään Ruokolahden-Rautjärven alueella maaliskuun lopulla; perinne siis jatkuu! Tuolloin lohkoja on 8 ja kisaajia tarvittaisiin saman verran kuin tänä vuonna. Pistäkää siis päivämäärä 24.3.2018 kalentereihinne!

Vilpitön kiitos kaikille osallistujille,
-Harry Nyström